

A Valonea tölgyfa honosításáról.

Pöschl József bécsi börgyárosnak és a pilis-maróthi s visegrádi cserkéregvágások vállalkozójának szivessége folytán a gödöllői m. kir. erdőhivatal 5 kilogram Valonea tölgy-makk birtokába jutott, mely a görögországi szigetekről Trieszten át 1882. évi márczius 29-én érkezett Gödöllőre, s a babathi erdő-gondnoksághoz tartozó „Disznószállási“ veténykertben előre elkészített soros pásztákban mindjárt más nap el is vettetett s azután 5 cm. mélyen televényes földréteggel befödett; a makkok közül, melyek egy zacskóba voltak csomagolva, néhány darabot felvágva arról győződtem meg, hogy noha a magok összeszáradva voltak, mégis egészséges kinézéssel bírtak és azon reményre jogositottak, hogy a föld nedve által megpuhítva, csiraképesek lesznek; ezen reményem azonban végképen meghiusult, mert a vetési naptól számítva hat hét lefolyása után az elvetett makkokat Krause Géza babathi erdőgondnok ur közbenjárásával megvizsgálva, azokat részint rodhadt, részint genyedésbe átment állapotban találtam, miből azt kellett következtetnem, hogy a Valonea tölgy-makk, ugy mint a mi tölgy-makkjaink, az áttelelést a csiraképesség megtartása mellett száraz helyen nem igen türi, s ezért nézetem szerint Valonea makkot hosszú uton és tengeren át csak hor-dócskákban, homok között lehetne, sikerrel szállítani.

Mint hogy azonban a Valonea tölgy-makk kupacjai mint eszerzőanyag az európai piacokon már lényeges szerepet játsza-nak, el nem mulaszthatom ezen fanemnek lényegéről a Vass laibachi tanár ur által gyűjtött s szivességéből velem is közölt következő adatokat ezennel tudomásra hozni :

A Valonea tölgy (*quercus aegilops* L. Ziegenbart, oder Arkadiesche Eichen) a mi cserfánkhoz hasonlít, 20—25 mtr.

magasságot, 0·60—2 mtr. vastagságot ér el, levelei bőrneműek s alsó részök szürke. Görögországban és Kis-Ázsiában, ahol ezen szép tölgy honos, egész zárt állabokat képez, melyekből makktermő években nagymennyiségű makk-kupacs hozatik kereskedésbe és sok helyen, mint Árkádia és más szigeteken a lakosság gazdasági jövedelmének főforrását képezi.

Ezen tölgyállaboknak felujtása nagyobb részben madarak és kivált egy holló (*Corvus frugilegus*) által oly módon történik, hogy azok a makkot kupacsából ügyesen kivéve mint élelmi készletet gyűjtik s földdel takarják be, hol az kikelvén, számos kiültetésre alkalmas csemetéket szolgáltat, melyek a régibb tölgyállabokban mutatkozó hézagok pótlására s új állabok létesítésére felhasználhatók.

A 4—5 cm. hosszú s 1—2 cm. vastag makkok a régi árkádiai lakosoknak igen kedvelt eledelül szolgáltak, s a görögországi földmivelő nép által most is tápláló gyümölcsként szedtetnek.

A Valonea kupacsának csersavtartalma 20—25⁰/₀-ot foglal magában és értékre nézve 1 métermázsa Valonea 2¹/₂ métermázsa tölgykéreggel vagy 0·8 métermázsa gubacscsal egyenlő.

Ámbár ezen tölgynek értéke s jövedelme igen kedvező, meghonosításához nálunk mégis kevés reményt kötök, minthogy a mi éghajlati viszonyaink és kivált a mi fiatal tölgyeseinket is oly érzékenyen sújtó és csaknem évenként ismétlődő késői fagyok ezen déli növénynek nem kedvezők.

Gödöllő, 1882.

Kallina,

m. kir. erdőmester.